МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
11.ОУ“СВЕТИ ПИМЕН ЗОГРАФСКИ“
София,район Изгрев,ул.Никола Габровски 22,тел.02/8627348,
e-mail: info-2205011@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Августина Александрова
Директор на 11.ОУ

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

/учители и родители/

в 11.ОУ „ Свети Пимен Зографски“

Решение на ПС, Протокол № 14 / 01.09.2026 г.

Съгласуван от обществения съвет с протокол № 3/ 01.09.2026г.

София, 2026 г.

I. НА УЧИТЕЛИТЕ 11. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ ПИМЕН ЗОГРАФСКИ“

Въведение:

Етичният кодекс представя стандартите за поведение на работещите с ученици в училището. За всеки, работещ в училището, е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика. Етичният кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Нормативна основа

1. Конвенцията на ООН за правата на детето;
2. Европейската харта за правата на човека;
3. Конституция на Република България;
4. Закон за защита правата на детето;
5. Закон за защита правата на човека;
6. Закон за предучилищното и училищно образование;
7. Стандарт за приобщаващо образование.

Етичният кодекс за работата с ученици има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите с ученици трябва да знаят и спазват в своята практика;

2. Да утвърди волята и стремежа на работещите с ученици за етичност в практическата им дейност;

3. Да насочи поведението и подпомогне работещите с ученици в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;

4. Да очертае моралните отговорности на работещите с ученици: към ученика, към семейството, помежду им и към обществото.

Раздел I

Основни положения:

Чл. 1. Този кодекс определя правилата за поведение на работещите в училище и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на институцията, в която работят.

Чл. 2. (1) Дейността на работниците и служителите се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Учителите и служителите в училище изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството на Република България, като съдействат за провеждането на държавната политика в образованието, основаваща се на принципите на правовата държава.

(3) Работещите в училище, в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в държавните институции.

(4) Служителят и учителят извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и обществото.

(5) Учителите и служителите следват поведение, което не накърнява престижа на професията, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(6) При изпълнение на служебните си задължения те се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Работещите с ученици изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи :

Чл.1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл.2. Семейството е най-естествената среда за развитието на ученика.

Чл.3. Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл.4. На всеки ученик е гарантирано правото на:

1. свобода на изразяване на мнение;
2. свобода на мисълта, съвестта и религия;
3. формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл.5. Всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.6. Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.7. Всеки ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.8. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на ученика;

Чл.9.Всеки ученик, попаднал в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация;

Чл.10. Учениците с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила;

Чл.11.(1) Работещите с ученици трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

(2) В системата на предучилищното и училищното образование се забраняват действия, свързани със:

- налагането на идеологически и/или религиозни доктрини;
- осъществяването на политическа и партийна дейност;
- извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.“

Раздел II

Взаимоотношения с ученици и родители

Служителят на 11.ОУ изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създава условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица. В дейността си строго се придържа към нормите, установени в Етичния кодекс за работа с ученици.

Служителят на 11.ОУ е длъжен да опазва данните и личната информация на учениците и родителите, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения, при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

Служителят на 11.ОУ е длъжен да се ръководи и да спазва:

Морални отговорности към ученика:

Чл.12. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.

Чл.13. Да разбираме и уважаваме уникалността на всеки ученик.

Чл.14. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всеки ученик.

Чл.15. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на ученика.

Чл.16. Да подкрепяме правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.17. Да работим в най-добрия интерес на ученика.

Чл.18. Да осигуряваме на учениците с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.19. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл.20. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл.21. Да познаваме симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи ученика от насилие.

Чл.22. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл.23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на ученика, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.24. Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученика, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

Раздел III

Морални отговорности към семейството:

Чл.25. Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем семейството при отглеждането и възпитанието на ученици.

Чл.26. Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.27. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на учениците и правото му да взема решения за своите деца.

Чл.28. Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до ученика, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.

Чл.29. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с ученика.

Чл.30. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на ученика.

Чл.31. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с ученика.

Чл.32. Да осигуряваме конфиденциалност на информацията и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на ученика е в риск.

Чл.33. Ангажираме се с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за ученика може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.34. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим открито, споделяйки наблюденията си за ученика, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържаме от вземане страна в конфликта.

Чл.35. Да информираме семейството и го подпомагаме в случаите, когато учениците използват неприемливо съдържание на уеб страници, водещи до неетични прояви.

Раздел IV

Професионално поведение

Чл. 36.(1) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят на 11. ОУ следва своевременно да уведоми своя ръководител.

(2) Служител на 11.ОУ, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.

(3) Когато служителят на 11.ОУ се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл.37 (1) Служителят на 11.ОУ не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Служителят на 11.ОУ не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

(3) Служителите на 11.ОУ, които прекратяват трудовото си правоотношение с училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Чл.38. (1) Служителят на 11.ОУ подпомага органите на държавна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика в образованието, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Служителят на 11.ОУ изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска лични политически пристрастия да му влияят.

(3) Когато прави предложения пред органите на държавна власт, служителят на 11. ОУ предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл.39. (1) Служителят на 11.ОУ е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на висшестоящите органи и служители от администрацията.

(2) Служителят на 11 ОУ не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.

(3) Служителят на 11.ОУ може да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.

(4) Служителят на 11.ОУ не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл.40. Служителят на 11.ОУ поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл.41. (1) Служителят на 11.ОУ противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училище.

(2) Служителят на 11.ОУ не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

(3) Служителят на11.ОУ не може да приема облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл. 42. Служителят на 11.ОУ не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на администрацията, в която работи.

Чл.43. (1) При изпълнение на служебните си задължения служителят на 11. ОУ опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Служителят на 11.ОУ е длъжен своевременно да информира непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

(2) Документите и данните в училището могат да се използват от служителя на 11. ОУ само за изпълнение на служебните му задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

Чл.44. Служителят на 11.ОУ е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения.

Раздел V

Морални отговорности към колегите

Чл. 45. Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 46. Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на ученика.

Чл. 47. Да работим за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържаме от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

Чл. 48. (1) В отношенията с колегите си служителят на 11.ОУ проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят на 11.ОУ уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл. 49. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл.50. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят на 11.ОУ трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности – и по отношение на подчинените си.

Раздел VI

Морални отговорности към обществото

Чл.51. Да предоставяме висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл.52. Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която ученика да получава адекватни грижи за възпитание и да живее без насилие.

Чл.53. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на учениците и семейството.

Чл.54. Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на учениците и техните нужди от обществото.

Чл.55. Да работим за популяризиране правата на учениците, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.56. Да работим за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на учениците и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VII

Лично поведение

Чл.5. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят на 11.ОУ следва поведение, което не уронва престижа на институцията, в която работи.

(2) Служителят на 11.ОУ не допуска на работното си място и в публичното пространство поведение, несъвместимо с добрите нрави и не използва служебното си положение с цел лични облаги.

(3) Служителят на 11.ОУ се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови, като запази спокойствие и контролира поведението си.

(4) Служителят спазва благоприличието в облеклото и цялостния си външен вид, съответстващи на служебното му положение и на институцията, в която работи.

Чл.57. Служителят на 11.ОУ не може да участва в прояви, с които би могъл да накърни престижа на училището.

Чл. 58. Служителят на 11.ОУ не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 59. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителят на 11.ОУ следва да се оттегли от заеманата длъжност.

Раздел VIII

Конфликт на интереси

Чл. 60. Когато на учителя, служителя или работника е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е задължен своевременно да информира директора.

Чл. 61. Учителят, служителят или работникът не трябва да използва своето служебно положение за осъществяване на свои лични или семейни интереси.

Чл.62. Учителят, служителят или работникът, който е напуснал учебното заведение, няма право да се възползва, да злоупотребява или да изнася информация, която му е станала известна поради или във връзка с длъжността, която е заемал.

Други разпоредби

Чл. 63. Всички констатирани нарушения на настоящия кодекс следва да се разглеждат от комисия по етика.

1) Комисията се състои от председател, един член от педагогическия екип, един представител на непедагогическия екип и резервни членове. Комисията заседава до три дни от постъпване на сигнала.
2) Резервните членове участват в комисията при:
   -Отсъствие на някой или всички членове;
   -Постъпилият сигнал е за член от Комисията.

Чл.64. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и ПВТР.

Чл. 65, Всички служители на 11.ОУ се запознават с правилника срещу подпис, а при първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс.

Аз, учителят,

с всички свои думи и действия се задължавам:

1. Да уважавам уникалността и потенциала на всеки ученик.
2. Да работя в най-добрия интерес на ученика.
3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на ученика.
4. Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на учениците.
5. Да уважавам колегите си, да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила /кодекс/.
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
7. Да осъществявам педагогическата си дейност честно, отговорно и почтено, за да променим общественото признание и с помощта на него да наложим и утвърдим новия образ на педагози с високо качество на образователния процес.
8. Да служа като застъпник на ученика и семейството му в общността и обществото.
9. Да спазвам етичните правила, заложени в този кодекс.

Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферата на образованието и влиза в сила от датата на утвърждаването му.

При постъпване на работа всеки един учител, служител или работник е длъжен да се запознае с разпоредбите на Етичния кодекс.

Разработен е от училищната комисия по етика и от 15 септември 2026г. е задължителен за служителите на 11. ОУ „Св. Пимен Зографски", София.

II. НА РОДИТЕЛИТЕ В 11. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ ПИМЕН ЗОГРАФСКИ"

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 1. (1) Първостепенна отговорност на служителите е подпомагане семейството при отглеждането и възпитанието на учениците.

(2) Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

(3) Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за тях.

(4) Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до ученика и за начина, по който се работи с него.

Чл. 2. Работещите с ученици не позволяват и не участват в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието им.

Чл. 3. Работещите с ученици не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване.

Чл. 4. Осигуряване конфиденциалност на информация и зачитане правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 5. Разкриването на поверителна информация за ученика може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 6. В случаите на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за ученика с цел всички включени страни да вземем информирано решение, като стриктно се въздържаме от вземане страна в конфликта.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 7. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитета на училището.

Чл. 8. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

1. Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
2. Да следи и насърчава неговите успехи;
3. Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
4. Съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
5. Съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.

Чл. 9. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 10. **Задължение** на родителя /настойника/ е **да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.**

Чл. 11. Родителят трябва да упражнява контрол и **да налага своя авторитет без насилие**, като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 12. Родителят **възпитава** детето чрез личния си **пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.**

Чл. 13. Родителят трябва да се стреми **да решава конфликтите между поколенията спокойно** и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 14. Родителят подготвя детето си за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

Чл. 15. Семейството е доминиращ фактор, който осигурява условия за развитие на детето. То трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения и да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

Чл.16. Родителите имат грижа да окуражават децата си активно да участват в училищния живот, но в същата степен и да ги насърчават винаги да спазват общите правила.

Чл.17. Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права.

Чл.18. Родителите като част от училищната общност, се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището както в интерес на своето дете, така и в интерес на останалите деца и училището като цяло.

Чл .19. Родителите **нямат право** да решават каквито и да е проблеми с чуждо дете в отсъствие на класния ръководител и неговия родител. **Саморазправата е абсолютно недопустима!**

Чл .20. Родителите носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.

Чл.21. Родителите **зачитат професионалната компетентност на учителите, техните права и лично достойнство. На учителите се дължи почит и уважение!**

Чл.22. Родителите не злепоставят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си и на обществени места.

Чл.23. Родителите **не предявяват претенции към учителите относно учебната програма и други регламенти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система.**

Чл.24. Родителите имат отговорност към поведението на децата си в Интернет пространството. Те трябва да насочват децата си как резултатно да търсят информация в Мрежата, как да я оценяват критично, как да развиват навици за общуване във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваването в него.

Чл. 25. За нарушения и проблеми родителите могат да се обърнат /писмено или устно/ при спазване на съответния ред към:

1.Класния ръководител и съответния учител

2.Училищния психолог

3.Ръководство на 11.ОУ /зам. -директори/

4.Директор

ЕТИЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

на учителя

Аз, учителят,
с всички свои думи и действия се задължавам:

1. Да уважавам уникалността и потенциала на всеки ученик.
2. Да работя в най-добрия интерес на ученика.
3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на ученика.
4. Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата.
5. Да уважавам колегите си, да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила /кодекс/.
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
7. Да осъществявам педагогическата си дейност честно, отговорно и почтено, за да променим общественото признание и с помощта на него да наложим и утвърдим новия образ на педагози с високо качество на образователния процес.
8. Да служа като застъпник на ученика и семейството в общността и обществото.
9. Да спазвам етичните правила, заложени в този кодекс.